

အပြာရောင်
ညနေဆည်းဆာများ

ပြည့်စုံ

အပြာရောင် ညနေဆည်းဆာများ

၁၉၅၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့

ကျွန်တော်သည် ရွှံ့ဇွန်များ ၊ ရေအိုင်များကို ရှောင်ကွင်းကာ ချမ်းသာလမ်းဘက်သို့ ချိုးဝင် လိုက်ကြသည် ။ ယခင်က သစ်သားအိမ်များ သာ ရှိခဲ့သည့် နေရာများ တွင် ဟောင်ကောင်ပုံ ၅ လွှာ၊ ၆ လွှာ တိုက်တွေ အစီအရီ ဖြစ်နေကြပြီ။ တချို့တိုက်များက ရှေ့မျက်နှာစာတွင် ကျောက်ပြား ရောင်စုံတွေ ကပ်ထားကြသည် ။ တချို့က အဖြူ၊ တချို့က အနီ၊ တချို့က အပြာ၊ တချို့က အစိမ်း၊ တိုက်တစ်တိုက်ပေါ်မှ အသက် ၄၀ ကျော်ခန့် ခပ်ဖိုင့်ဖိုင့် ဆံပင်တိုတိုနှင့် မျက်မှန်တပ် အမျိုး သမီး တစ်ဦးနှင့် အိမ်ဖော်မလေးနှင့် တူသူတစ်ဦး ဆင်းလာကြသည် ။ အမျိုးသမီးမှာ ဂန္ဓာလရာဇ် နွယ် ဖွားနှင့် တူသည် ။ သူ ကိုယ်တိုင် နိုင်ငံခြားဖြစ် အကျ..ပွပွ၊ ပါတိတ်လုံချည်၊ နိုင်ငံခြားဖြစ် ကွင်းထိုး ဖိနပ်၊ နိုင်ငံခြားဖြစ် ခေါက်ထီးလှလှ၊ နိုင်ငံခြားဖြစ် လက်ကိုင်အိနှင့် နိုင်ငံခြားဖြစ် ပလပ်စတစ် ဆွဲခြင်းကို ကိုင်ထားသည် ။ အိမ်ဖော်မကလေးက မီးသွေးတောင်းလွတ်တစ်လုံးကို ကိုင်၍ နောက် မှ ဟိုငေးငယ်ငေးဖြင့် လိုက်လာသည် ။

သူတို့ တိုက်ရှေ့တွင် ဆလွန်းကား သုံးလေးစင်း ရပ်ထားသည် ။ ကားတစ်စင်းပေါ်မှ စပို့ရှပ်အကျ.. ကန့်လန့်စင်း၊ ရခိုင်လုံချည် နီညိုရောင် မိုးစီးဖိနပ် အကောင်းစားကို စီးထားသည့် အသက် ၄၀

တွင်း လူတစ်ယောက် ဆင်း လာပြီး တိုက်ပေါ်ကို မော့ကြည့်သည် ။
သူ့လက်ထဲ တွင် ဝတ္ထုစာအုပ်အရွယ်သာသာရှိသည့် လက်ကိုင်
သားရေအိတ်ကို ကိုင်ထားပြီး တစ်ဖက်တွင် မော်တော်ကားသေ့ကို
ဝှေ့ယမ်းနေသည် ။ သူ့ကို ကြည့်ရသည် မှာ လည်း မြန်မာနှင့်မတူ။
အိန္ဒိယ နွယ်ဖွားတစ်ဦးနှင့်တူသည် ။

လမ်းထဲတွင် တိုက်တာအိမ်ခြေအသစ်တွေ ပေါ်နေသလို ရွံ့ဗွက်များ
နှင့် ရေအိုင်များ ၏ နယ်နိမိတ်ကလည်း တဖြည်းဖြည်း
ကျယ်လာနေသည် ။ သူတို့ ကို မနည်းလွတ်အောင် ရှောင်နေ ရသည် ။

တစ်ခါက လမ်းထိပ်တွင် ကရင်သချင်းတစ်ခု
ပိတ်လျက်ရှိသော်လည်း ယခု သချင်းကို ဖျက်ပြီး
ဈေးဆောက်ထားသဖြင့် ယခင်ကထက် အသွားအလာ ရှုပ်နေသည် ။
လော်ရီကားကြီး များက လမ်းကျဉ်းကျဉ်းကလေးထဲကို ဖြတ်သွားကာ
ဈေးဘက်သို့ ကွေ့သွားကြသည် ။ မှန်ကား ကလေးများကလည်း
မကြာခဏ ဝင်လာတတ်သည် ။ ဗားကရာလမ်းမှ ကွေ့ဝင်လာသော
ကား များ ဖြစ်သည် ။

ကျွန်တော်သည် တိုက်တွေကြားမှ ချမ်းသာလမ်းအမှတ် (၅)ကို
လှမ်းကြည့်လိုက်၏ ။ လွန်ခဲ့ သည့် ဆယ်စုနှစ်
လေးစုကျော်လောက်ကအတိုင်း ဘာမျှ ပြောင်းလဲခြင်းမရှိ။ သွပ်မိုး၊
ပျဉ်ကာ ၊ တစ်ထပ်အိမ်ကလေး၊ လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်တွေတုန်းက
ကျွန်တော် မကြာခဏ ရောက်ခဲ့ ဖူးသည် ။ ဉာဏ်အမြော်အမြင်
လင်းလက်ရာ၊ မေတ္တာဝင်းပရာ၊ ငြိမ်းချမ်းမှု ရေတံခွန် စီးသွယ်ဖြာ
ဆင်းရာ....

ထိုနှစ်များ အတွင်း လုံးလုံးမရောက်ဘဲ နေသည် တော့မဟုတ်။

တစ်နှစ်တစ်ခေါက် လောက်တော့ ရောက်သွားတတ်သေးသည်။ ။

ထိုအိမ်ကလေးသည် ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှို င်း
နေထိုင်သွားခဲ့သည့်အိမ်။ ခေါင်း ချသွားခဲ့သည့် အိမ်။

ဆရာကြီး ရှိစဉ်တုန်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ တစ်တွေ မကြာခဏ
ရောက်ခဲ့ကြသည် ။ ၁၉၅၅ ခု တစ်ဝိုက်
ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးလှုပ်ရှားမှု အရှိန်ကောင်းခဲ့စဉ်က ကျွန်တော့်
တစ်တွေ ဆရာကြီးအိမ်မှာ ဆုံခဲ့ကြသည် ။ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည် ။
ငြင်းခုံခဲ့ကြသည် ။ ထို့နောက် ကမ္ဘာ့ ငြိမ်း ချမ်းရေး လှုပ်ရှားမှု၊
ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ကွန်ဂရက် (မြန်မာနိုင်ငံ)တွင် ဆရာကြီးက ဥက္ကဋ္ဌ
အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး ကျွန်တော်က အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်
ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသည် ။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ဟောပြောပွဲတွေ
ကျင်းပစဉ် ဆရာကြီးနှင့် နယ်သို့ လိုက်ပါခဲ့ဖူးသည် ။ ဆရာကြီးသည်
အမျိုးသား ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေး ကိစ္စများ တွင် မောသည်
ပန်းသည် ဟူ၍ မရှိ။ အမျိုးသားရေး နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး လှုပ်ရှားမှုများ
ထဲတွင် သူ့ဘဝကို လုံး-မြှုပ်နှံသွားခဲ့သည် ။

ဆရာကြီး မရှိတော့သည့်နောက်တွင် လည်း ဆရာဇေယျ
ရှိသေးသေးသဖြင့် ကျွန်တော် တစ်ခါတစ်ရံ ရောက်သွားတတ်သည် ။
ဆေးပြင်းလိပ်နဲ့ သင်းသော ဟာသရှိသည့် ဆရာဇေယျ သည် ဆရာကြီး
အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်းပြောတတ်သည် ။

"ဆရာကြီးက ရွှေတောင်ဆရာလွန်းဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ ရေးတဲ့
ပြဇာတ်တွေကို သိပ်ကြိုက်ပုံ မရဘူးဗျ။ အဲဒါတွေကို ပမ်းရေးအရ
မလွှဲမရှောင်သာလို့ ရေးခဲ့တာလို့ ယူဆပုံရတယ်။ အဲဒီ ပြဇာတ်
အကြောင်းတွေကို မေးရင် မမှတ်မိတော့ပါဘူးကွာဆိုပြီး

စကားဖြတ်ပစ်တယ်"ဟု ဆရာ ဇေယျက ကျွန်တော့်ကို ပြောဖူးသည်
။

"အဲဒီ ပြဇာတ်တွေအကြောင်းကို မေးရင် ဆရာကြီး ကြည့်ရတာ
ရှက်နေသလိုပဲ"ဟု သူက ဖြည့်စွက်ပြောသည် ။

ဆရာကြီးသည် သမိုင်း၊ ကဗျာ၊ နိုင်ငံရေး၊ ဒဿန စသည် တို့ နှင့်
ပတ်သက်သည့် လေးနက် သော စာများကိုသာ ရေးချင်ပုံရသည် ။
မြန်မာ ဝတ္ထုကြီးကို ရေးရာမှာ ပင် ဆရာကြီးသည် သူရေး
သည့်စာအတွက် ရှက်မိသည် ဟု ဝန်ခံသွားသည် ။ သားကျွေးမှု၊
မယားကျွေးမှုကြောင့်သာ ရေးရ ကြောင်း ထိုဝတ္ထုကို ရေးရသဖြင့်
ရှက်ရကြောင်းဖြင့် မှာ တော်ပုံ ဝတ္ထုနိဂုံးတွင် ရေးထားသည် ။

ဂိုဏ်းမကွာ အဆွေသဟာ အသင်းတို့ ကိုလ

မှိုင်းတဆရာ အသေအချာ လင်းလိုက်ပါရဲ့

တေးသီချင်းအသွားတွေနဲ့

ကလက်သည့်အရာကို

မေရယ် တွေးတွေးပြီး စဉ်းစားလိုက်တော့

(ဪ) ရေးရင်းများ ငယ်တဲ့ ရှက်မိပါ။

ရှာရန်ဖွေရန် ခက်ဟန်အနေအထားမှာ ဖြင့်

ကာလံ ဒေသံ အဂံ ငွေဓနပေမို့

စာသံ ပေသံ မြွတ်ဟန် အခြေမလှပေမယ့်

ငွေရလျှင် ကိစ္စချောရောလို့

ဉာဏ်သဘောအမြင်နည်း

အခြေမဝေးသူ မဖြင့် သံယောဇဉ်မီးတွေ ကျွေးရဖို့
(ဪ) ရှေးမကျတကျ၊ နောက်မကျတကျနှင့်
ပေါက်ကရ ဟာတွေ တွေးတွေးပြီး ရေရပေတာ။

'မှာ တော်ပုံ' လို ဝတ္ထုမျိုးကိုပင် ဆရာကြီးက 'သံယောဇဉ်မီးတွေ
ကျွေးရဖို့ ' ရေးရသည့် ပေါက်ကရ ဟာတွေဟု ပြောသည် ကို
ထောက်လျှင် ဆရာကြီး၏ စာပေစေတနာကို အလွယ်နှင့် သိနိုင်သည် ။

'ညီတော်မင်းနန်ချွတ်ခန်း ဟောစာသစ်'တွင် ဆရာကြီးက
တရားတော်ကို တေးသီချင်းလို ရေးခြင်းကို ဘုရားမကြိုက်သည့်တိုင်
ဝါသနာကြောင့် ရေးရကြောင်းဖြင့် ဤသို့ ရေးခဲ့ သည် ။

"ပညာမူ တေးဂီတကိုလ

ဗုဒ္ဓရယ် စံတစ်ဆူပ

သယမ္ဘူ ကိုယ်တော်မကြိုက်တာမို့

ပယ်ထိုက် သိလျက်သားရယ်နဲ့

စိတ်များမှာ ခွေကာရိပါလို့

ဝါသနာအထုံက ပိတာကြောင့်

သဟာယာအစုံ ဖတ်စေဖို့

မအပ်တဲ့ သည် ဟောစာ

မအေးလှသော်လည်း ရေးလိုက်ရပါ"

ကျွန်တော်သည် ကြီးမြတ်သော မဟာမှီု င်းကို
အောက်မေ့သတိရရင်း သူ နေထိုင်ခဲ့ရာ သူ ခေါင်းချခဲ့ရာ

အိမ်ကလေးပေါ်သို့ တက်လာခဲ့သည်။ ။

ဆရာကြီးသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ ယခုဆိုလျှင် ၃၁ နှစ် ပြည့်သွားလေပြီ။ ၁၈၇၆ ခုနှစ်က မွေးခဲ့သော ဆရာကြီးသည် ရှေ့နှစ်ဆိုလျှင် နှစ်ပေါင်း ၁၂၀ ပြည့်ပေတော့မည်။

ကျွန်တော်သည် ဆရာကြီး၏ စောစောပိုင်းကာလများက အကြောင်းကို လူပြောသူပြော နှင့် စာအုပ်တွေထဲမှ တစ်ဆင့် သိခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ။ ဆရာကြီး၏ နောက်ဆုံးရက်များကိုလည်း ကျွန်တော် မမြင်လိုက်ရ။ မည်းမှောင်သည့် အခန်းကျဉ်းကလေးထဲတွင် ရောက်နေသည့် ကျွန်တော် သည် သူ ကွယ်လွန်ပြီဆိုသည့် သတင်းကိုပင် လပေါင်းများ စွာကြာမှ သိခဲ့ရသည်။ ။ သူ့စာပေ အခမ်းအနားအကြောင်းကိုကား နောင် နှစ်ပေါင်းများ စွာ ကြာပြီး သတင်းစာတွေ၊ စာအုပ်စာတမ်းတွေ၊ မိတ်ဆွေတွေမှ တစ်ဆင့် သိရခြင်းဖြစ်သည်။ ။

ကျွန်တော် နီးနီးကပ်ကပ် မြင်လိုက်ရသော ဆရာကြီး၏ ရုပ်ပုံ လွှာ မှာ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန် နှစ်ကျမှ မြင်လိုက်ရသော ရုပ်ပုံလွှာသာဖြစ်သည်။ ။ ထိုအချိန်က ဆရာကြီးက ၇၀ ကျော်၍ ၈၀ နားသို့ ကပ်နေလေပြီ။ ကျွန်တော်က ၂၅ နှစ်ကျော် ၃၀ အတွင်းမှာ သာ ရှိသေးသည်။ ။

သခင်ကိုယ်တော်မှို င်းဆိုသည့် အမည်ကိုမူ ငယ်ငယ်လေးကတည်းကပင် ကြားဖူးနေခဲ့ သည်။ ။ ထိုစဉ် ကျွန်တော်သည် စာကိုပင် ဂျောင်းဂျောင်းပြေအောင် မဖတ်တတ်တတ်သေး။ ပထမ ကြားဖူးသည် မှာ မစ္စတာမောင်မှ

ိုင်းဆိုသော အမည်ဖြစ်သည် ။ ကျွန်တော့်နားထဲတွင် တော့ ထို
မည်သည် ထူးဆန်းနေသည် ။ မောင်မှိုင်းဆိုသည့် အမည်မှာ တောက
လူများ သာ မှ ည့်သည့် အမည်မျိုးဖြစ်သည် ။ မစ္စတာဆိုသည် မှာ
ရန်ကုန်မြို့တော်မှ ဂုဏ်သရေရှိ မင်းများ သာ မှ ည့်သည့်
နာမည်ဖြစ်သည် ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က အဖေကို
မေးကြည့်သည့်အခါတွင် "အစ္စတာ မောင်မှို င်းက
သူကလောင်နာမည်ကွ၊ ဦးမေအောင်တို့၊ ဆာဂျေအေမောင်ကြီးတို့ စတဲ့
အရာရှိ တွေ မစ္စတာတပ်တာ မောင်မှို င်းက လူ့ခွစာကြီးကွ၊
မဟုတ်မခံရယ်။ လှောင်စရာရှိရင် ဘယ်သူ့ ကိုမှ မညှာဘူး"ဟု
ရှင်းပြသည် ။

မစ္စတာဟူသော အမည်ကို ခံခြင်းမှာ လှောင်ပြောင်လိုသော
သဘောဖြင့် ဖြစ်ကြောင်းကို တော့ အဖေသိပါသည် ။ သို့ရာတွင်
မစ္စတာနှင့် ချဉ်ပေါင်ရွက်သည် မောင်မှို င်းတို့ ကို တွဲပေး လိုက်သည်
ဆိုသည့် အချက်ကိုတော့ ထိုစဉ်က သိသေးဟန် မတူပါ။

စာဖတ်တတ်လာသည့်အခါတွင် ဆရာကြီး၏ စာများကို
ဖတ်လာရသည် ။ ပဏ္ဍိကျမ်းများ ၊ ဋီကာကျမ်းများ ၊ လေးချိုးကြီးများ
စသည် တို့ ဖြစ်သည် ။ ယောဂီရသေ့ကြီး ဆရာမှို င်းနှင့် အရီးစိမ်း၊
တပည့် ရသေ့မများ ဖြစ်ကြသည် ။ ဗေဒါရီ ကေသာဝတီ၊ ပုညဝတီ၊
ခုဇ္ဇာ၊ ဥတ္တရာ စသည် တို့ စကားပြောခန်းများကို ဖတ်ရသည့်အခါတွင်
ဆရာကြီးကို တကယ့် ယောဂီရသေ့ကြီးဟု ကျွန်တော် ထင်နေသည် ။

ထို့နောက်တွင် သခင်ကိုယ်တော်မှို င်းဆိုသော အမည်သည်
မကြာခဏ ကြားနေရသည် ။ လူကြီးတွေ
စကားဝိုင်းနားရောက်သွားလျှင် "ကိုတော်မှို င်းကြီးက

ဘယ်လိုပြောတာပဲ"ဆိုသည့် ရည်ညွှန်းကိုးကားသံများကို ကြားရသည်။ ကလေးဖြစ်သည့် ကျွန်တော်မှာ ကိုယ်တော်မှို င်း ဆို သည် မှာ ဘုန်းတော်ကြီး ဖြစ်ရမည်ဟု နားလည်နေသည်။

ကျွန်တော်မေးသည့်အခါ အဖေက.....

"သခင်ကိုယ်တော်မှို င်းဆိုတာ ဘုန်းကြီးလည်း မဟုတ်၊ ရသေ့လည်း မဟုတ်ဘူး ကွ။ လူဝတ် ကြောင်နဲ့ ပေမယ့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကွ။ ရသေ့မတွေနဲ့ ဖိုထိုးနေတဲ့ ယောဂီရသေ့ကြီး ဆရာမှို င်းအဖြစ် ပုံဖော်ရေးထားတာကတော့ လူငယ်တွေ ဖတ်ရလွယ်အောင် ရေးထားတာ။ ခု မစ္စတာမောင်မှို င်းကြီးက သခင်ကိုယ်တော်မှို င်းဆိုပြီး သခင်အမည် ခံလိုက်ပြီ။ ကိုယ်တော်မှို င်းကြီး ဒီတစ်ချက်တော့ မှားပြီ ထင်တယ်ကွာ"ဟု စိတ်မကောင်းဟန်ဖြင့် ပြောသည်။

ကျွန်တော့်အဖေသည် ၂၁ ဦးကို သဘောကျသူ ဖြစ်ပြီး ဦးဘဘေကို ထောက်ခံသူ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် အဖေပြောသည့် စကားများကို ကောင်းကောင်း နားမလည်ပါ။ သူကလည်း ထို့ထက်ပို၍ ရှင်းမပြပါ။

သို့ရာတွင် သခင်ကိုယ်တော်မှို င်း၏ အမည်သည် တစ်တိုင်းပြည်လုံးတွင် ဟိန်းနေသည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်က ရေနံချောင်းတွင် ကျင်းပသည့် တို့ ဗမာအစည်းအရုံး၏ ပထမ ညီလာခံတွင် ဆရာကြီးသည် မစ္စတာ မောင်မှို င်းအမည်ကိုစွန့်ကာ သခင်ကိုယ်တော်မှို င်းအမည်ကို ခံယူလိုက် သည်။

ဆရာကြီးက သူ အမည်ပြောင်းပုံကို လေးချိုးကြီးဖြင့် ဤ သို့ တိုင်းပြည်ကို ကြောညာ ခဲ့လေသည်။

"တို့ ဗမာသခင်

ဟိုအကျော်အမာဂိုဏ်းတွင်းဖြင့်

မှိုရတနာသဘင် အကြင်ဗြဟ္မစိုရ်

ဇော်ကသိုဏ်းတွေနှင့်

ပလ္လင်ဗဟို တနှိုင်းပေပ

ဇေယျသမိုင်း ပျော်စရာအခြေ

အိုကွယ် သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းရယ်လို့

လူတိုင်းခေါ်ကြစေ....."

ဆရာကြီးသည် လူကြီးများ ၏ နိုင်ငံရေးကို စိတ်ပျက်သွားပုံရသည် ဖေ-ပု-ရိန် တို့ ဘိလတ် သွား အရေးဆိုခဲ့စဉ်က ဆရာကြီးသည် သူတို့ ကို လေးချိုးဆောင်းပါးကြီးများ ဖြင့် ထောက်ခံရေးခဲ့ သည် ။ ထို့နောက် ဒိုင်အာခီကို လက်ခံသင့် မခံသင့်ကိစ္စဖြင့် ဂျီစီဘီအေတွင် လှိုင်-ပု-ကျော် ဂျီစီဘီအေ၊ ၂၁ ဦး ဂျီစီဘီအေ၊ ဦးစိုးသိမ်း ဂျီစီဘီအေ၊ ဦးစု ဂျီစီဘီအေ စသည် ဖြင့် အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာ ကွဲသွားသည့်အခါ ဆရာကြီးသည် လူကြီးများ ၏ နိုင်ငံရေးကို စိတ်ပျက်သွားကာ တို့ ဗမာ အစည်းအရုံး လူငယ်များကို ထောက်ခံသွားခဲ့သည် ။

"ဪ နှစ်ဂိုဏ် အသင့်ပြန်တော့

စစ်ကိုင်းလွှင့်ချင်သပေါ့

မှိုင်းဖြင့် ဖြေကာ မကြည်သနှင့်

ပြဌာနီ အခက်ကြုံဖို့ လို့

နှစ်ဖက်စွယ်စုံ သွေးကြတော့

ဝေသာလီ ပျက်ပုံလည်း တွေးမိတဲ့ ပြင်"

ဟု ဆရာကြီး ညည်းခဲ့သည် ။ ထိုအထဲတွင် ထပ်မံကွဲပြားသည့်
အခါ ဆရာကြီးက ကရုဏာဒေါသဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့သည် ။

"ဒေါင်းရောင်နေ မှေးသကို အခိုက်တွင် ဖြင့်

ခေါင်းဆောင်တွေ ရှေးနဂိုမလိုက်ပြန်တော့

အရေးထိုထို၌ အခိုက်အခွင့်မတန်

ခွေးလို ကိုက်ချင်တဲ့ စရိုက်အကျင့်တန်"

ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းသည် လူကြီး နိုင်ငံရေးသမားများ
၏ အကွဲအပြ များကို ကြည့်၍ ကရုဏာဒေါသ ဖြစ်နေပုံရပေသည် ။

ရွှေအောင်လံ

၁၉၉၅ ၊ ဇန်နဝါရီ

* * *

တရုတ်ကဗျာများ

တရုတ်ပြည်ကြီးသည် နိုင်ငံတကာ ရေးရာများ တွင် အရေးပါအရာရောက်သည့် အခန်းက ပါဝင်လေ့ရှိသည်။ နိုင်ငံတကာရေးရာကို အကဲခတ်ဝေဖန်သူတို့ သည် တရုတ်ပြည်ကြီးကို ငဲ့စောင်း၍ ကြည့်ကြသည်။ ။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာရေးရာကို အကဲခတ်ကြည့်ကြရင်းဖြင့် တရုတ် ပြည်ကြီး၏ ယဉ်ကျေးမှုကိုလည်း အာရုံပြုမိလာကြသည် ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။ ။

ကျွန်တော်တို့ သည် တရုတ်ပြည်နှင့် ကူးလူးဆက်ဆံမှု ရှိခဲ့ကြသည်။ ။ တရုတ်ကဗျာများ အကြောင်းကို ရေးရသည့် ရင်းစွဲစေတနာသည် တစ်ဦး၏ ယဉ်ကျေးမှုကို တစ်ဦးနားလည် စိမ့်သောငှာ ရေးသားရင်းစွဲစေတနာပင် ဖြစ်သည်။ ။ ကျွန်တော်တို့ နှင့် တရုတ်ပြည်ကြီးသည် တစ်ပြည့် တစ်ပြည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု၊ ယဉ်ကျေးမှု ဖလှယ်ခဲ့ရိုး ထုံးစံရှိခဲ့သည်။ ။ ရာဇဝတ် အထောက်အထားများ တွင် ကောသမဒီပြည်သို့ တရုတ်တို့ ဝင်သဖြင့် ပျူစောထီးမင်း နှိမ်နင်းပုံကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ။ တရုတ် ချင်မင်းဆက် ရာဇဝင်တွင် မြန်မာပြည်မရှိ ပျူလူမျိုးတို့ အကြောင်းကို ရေးမှတ်ထားသော မှတ်တမ်းများ ရှိခဲ့ဖူးသည် ဟု သိရသည်။ ။ ပုဂံခေတ် မွန်လတ်မင်း လက်ထက်တော်တွင် တရုတ်ပြည်သို့ သံတမန်များ ဆက်သွယ်၍ ပဏ္ဏာတော် အတုံ့အလှည့် ရှိခဲ့ ကြဖူးသည်။ ။ ခရစ်နှစ် ၁၆၄ ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သော စောခင်နှစ် မင်းလက်ထက်တွင် တရုတ်ပြည် စီအန်ဖူး

နေပြည်တော်သို့ ပျူလူမျိုး ကချေသည် များ
သွားရောက်ကပြခဲ့ကြဖူးသည်။ ပျူကချေ သည် တို့ ၏ ရိုးဆံရိုးဆစ်တို့
ပြေပြစ်စွာဖြင့် ကွေးညွတ် ကပြကြဟန်၊ အရောင်အမောင်း ဝိုးဝိုး
ဝင်းဝင်း ရှိလှသော ပုလဲနားတောင်းတို့ ယိမ်းနွဲ့ လှုပ်ရှားကြဟန်၊
လက်ချောင်းတို့ ပျော့ပျောင်း အိညွတ်ဟန် စသည့် မြန်မာအကသည်
တရုတ်နန်းတွင်းနေတို့ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးယူငင်နိုင် သည် ဟု
အဆိုရှိလေသည် ။ မြန်မာတို့ ၏ အကသဘင်ကို ထိုခေတ်က
တရုတ်စာဆိုတစ်ဦးဖြစ်သူ ပိုချူအိက ကဗျာရေးစပ်ခဲ့သည်။ ။

ထိုမှ တစ်ပါး ပုဂံ နရသီဟပတေ့နှင့် မင်းခွေးချေးတို့
လက်ထက်တွင် ရှိဒိသာပါမောက် ကို သံတမန်အဖြစ် စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ။

"ဥယျာဉ်စိုက်သော ယောက်ျားကာ ရေသွန်း၍ သစ်ပင်ကိုသီးစေ၏။ ။
အညွန့်မဆိတ်တကား သစ်ပင်သီးပြီးသော် အသီးကို စားရ၏။ ။
တမ္ဗဒီပပြည်ကိုလည်း ရေသွန်းလောင်းပါဦး။" ပုဂံနှင့် တရုတ်တို့
ဆက်ဆံရေး အဆင်ပြေစိမ့်ငှာ ချေချေငံငံရှိသော တမန်တို့
အကူးအလှယ်ရှိခဲ့ကြသည်။ ။ ပုဂံဈေးသို့လည်း တရုတ်ကုန်သည် တို့
လာရောက် ကုန်ဖလှယ်ခဲ့ကြဖူးသည်။ ။ ဤသာဓကများ သည် မြန်မာ-
တရုတ် ဆက်ဆံရေးတွင် ခေတ်ဦးက ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော သာဓက၏
သရုပ်သကန် များ ဖြစ်ချေသေးသည်။ ။ အထောက်အထားကိုကြည့်၍
တရုတ်ကဗျာများ သဘောကို အခြေခံ သိအပ်သည် ဟု ယူဆမိသည်။ ။

တရုတ်စာပေကို လေ့လာလိုက်စားသူတို့ ပထမဆုံး တွေ့ရသည့်
အခက်အခဲများ ၎င်းတရုတ် ကဗျာများ ၊ ပြဇာတ်များ ၊ ဝတ္ထုများ နှင့်
စကားပြေ အရေးအသားအားလုံးကို ဘာသာ ပြန်ဆိုရေးပင် ဖြစ်သည်။ ။
တရုတ်စာပေသည် ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင် အမျိုးအစားဖြစ်သော လင်္ကာ ကဗျာ

များကို ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့သည် ဟု အဆိုရှိလေသည် ။ ကျွန်တော်တို့ မျက်မှောက်ခေတ်တွင် တရုတ် ကဗျာများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုမှု အများ အပြား ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည် ။

(Legge)လိင်သည် တရုတ်ကဗျာများကို ပထမဦးဆုံး ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ဖူးသူဟု ဆိုသင့် လေသည် ။ ယခင်က တရုတ်ကဗျာများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသူများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ သော်လည်း မည်မည်ရ မဟုတ်၊ တစ်ပုဒ်စ နှစ်ပုဒ်စသော ပြန်ဆိုခဲ့ကြသည် ။ စကားလုံး အရွေး အချယ်တွင် လည်းကောင်း၊ ကာရန် အစပ်အဟပ်တွင် လည်းကောင်း၊ ကဗျာ ပုဒ်ရင်း၏ ဆိုလိုရင်း သဘောကို ငုံ့မိအောင် မပြန်နိုင်သည့်အတွက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ လိင်အရင် ပြန်ခဲ့သော ကဗျာ ဘာသာပြန် ဆရာတို့ ၏ ကဗျာများ သည် တိမ်မြုပ်ခဲ့ဟန် တူလေသည် ။

ကျွန်တော်တို့ လက်လှမ်းမီသည့်ခေတ်တွင် အားသာဝယ် (Arthur Waley) ပါမောက္ခ ဂိုင်းလ် (Prof.Giles)၊ ဝစ်တာဘင်းနား (Wister Bynner)အစရှိသော အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ဘာသာပြန် ဆရာများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည် ။ ထို့ပြင် ဒေါက်တာ ကိုင်ကန်ဟူ (Dr. Kiang Kan Hu)၊ ပါမောက္ခ လူချီအန် (Prof.Lu Chee)၊ တန်တေ (Ten Tai) အစရှိသော တရုတ်လူမျိုး ဘာသာပြန်ဆရာများ လည်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည် ။

မူရင်း တရုတ်ကဗျာများ သည် တေးသီချင်းရှိသော်လည်း ဘာသာပြန်ပြီးသည့် နောက်တွင် မူ ယင်းကဗျာများ ထဲတွင် ပါဝင်သည့် တေးသွားကာရံ၊ ရွတ်ဖတ်သံနှင့် ကဗျာ၏ အလှသဘော တို့ သည် ပျောက်ကွယ်လုမတက် ရှိပြီဟု ဆိုလေသည် ။ ဆာအာသာဝယ်လေ ပြန်ဆိုသည့် အကောင်းဆုံး ဘာသာပြန် တရုတ်ကဗျာများ ဖြစ်သော

(The Book of Sings) 'တေးထံတျာစာတွဲ' ဆိုသော စာအုပ်ပင်လျှင် မူရင်း စာကိုယ်ကို မမီနိုင်သေးဟု ဆိုကြလေသည်။ ။

တရုတ်ကဗျာများကို အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ကဏ္ဍခွဲလျှင် သုံးပိုင်းခွဲသော် သင့်အံ့ဟု ထင် သည် ။ ၎င်းတို့ ကား (၁)ခေတ်ဟောင်းအဖွဲ့အနွဲ့ (၂) ခေတ်သစ်အဖွဲ့အနွဲ့နှင့် (၃) စည်းကမ်း ကလနားမရှိ ဖွဲ့နွဲ့သော ကဗျာများ ဖြစ်သည်။ ။

ခေတ်ဟောင်းအဖွဲ့အနွဲ့သည် စာဆို၏ စိတ်ခံစားမှုဝေဒနာကို အကန့်အသတ် အချုပ်အချယ်မရှိ ဆိုခွင့်ပေးသည်။ ။ ဆိုလိုသည် ကား ထိုခေတ်ဟောင်း အဖွဲ့အနွဲ့သည် ခေတ်သစ် အဖွဲ့အနွဲ့မျိုးကဲ့သို့ တင်းကပ်သော နည်းနိသျည်း မထားခဲ့ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ။ ခေတ်ဟောင်း အဖွဲ့ အနွဲ့သည် တရုတ်ကဗျာ လင်္ကာတွင် ရှေးအကျဆုံး အဖွဲ့အနွဲ့မျိုးဖြစ်သည်။ ။ အဖွဲ့အနွဲ့ သဘော တွင် စည်းကမ်းကလနားများ ပြားခြင်း မရှိသော်လည်း ခေတ်သစ် အဖွဲ့ အနွဲ့မျိုးလောက် ထင်ပေါ် ခြင်းမရှိလှ။ ။ ဥပမာအားဖြင့် 'တာအိုယူအန်မင်း'စပ်ဆိုသည့် 'လှုပ်ရှားလျက်ရှိသော ဂေဟာ' ဆိုသည့် ကဗျာသည် ခေတ်ဟောင်းအဖွဲ့အနွဲ့ သတ်မှတ်ချက်အရ စပ်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည် ဟု သိရသည်။ ။

ခေတ်သစ်အဖွဲ့အနွဲ့သည် စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ချက်တို့ များ ပြားလှသည့် အဖွဲ့အနွဲ့ ဖြစ်သည်။ ။ ခေတ်သစ် အဖွဲ့အနွဲ့ဟု ဆိုခြင်းဖြင့် ကဗျာစပ်ဟန်သည် ယခုခေတ်ကာလကဲ့သို့ တစ်မျိုး တစ်ဖုံ နည်းသစ်ပြောင်းထားသော ကဗျာစပ်ဟန်မျိုးကား မဟုတ်။ ။ စပ် ဆို ဟန် မှာ ခေတ် ဟောင်းစပ်ဟန်ပင်ဖြစ်သည်။ ။ သို့သော် ထူးခြားသည် ကား ခေတ်ဟောင်း အဖွဲ့အနွဲ့ထက် ပိုမို တင်းကျပ်သော

စည်းကမ်းကလနား ထားရှိခြင်းဖြစ်သည် ဟု ဆိုလေသည် ။
ကဗျာ လင်္ကာ ၏ ဂုဏ် ဖြစ်သော စပ်ဆိုသည့် အကြောင်းအရာ၊
သံနေသံထား အဖြတ်အတောက်၊ အတန့်အရပ်တို့ သည်
ကဗျာစာကြောင်း တိုင်းတွင် ချိန်ခွင်သကဲ့သို့ အသံမှန်၊ အရပ်မှန်ရန်
လိုသည် ဟု ဆိုသည် ။ တစ်ဖန် စာကြောင်း၏ အရှည်အတို၊ စာလုံးများ
ရွေးချယ်ပုံ၊ လေယူလေသိမ်းပုံ၊ ကာရံထပ်ပုံတို့ တွင် လည်း
တင်းကျပ်သည့် စည်းမျဉ်း ဥပဒေများ ရှိလေသည် ။ ဖွဲ့နွဲ့သော
အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ကဗျာ တစ်ပုဒ်ထဲတွင် နောက်ထပ် ထပ်မံ၍
စပ်ဆိုခြင်း မပြုရဟု ဆိုသည် ။ ခေတ်သစ် အဖွဲ့အနွဲ့မျိုးသည်
တင်းကျပ်လွန်းသော ဥပဒေရှိခြင်းကြောင့် စာဆို၏
စိတ်ကူးစိတ်သန်း ဝေဒနာတို့ ကို ဖော်ကျူး ရာ ယာဉ်အဖြစ် အသုံးပြုရန်
ခက်ခဲလှသည် ဟု အဆိုရှိသည် ။ ခေတ်သစ် အဖွဲ့အနွဲ့မျိုးထဲတွင်
အထင်ရှားဆုံး ကဗျာမှာ ခရစ်နှစ် ၇၇၉-၈၃၁ ခုနှစ်တွင်
ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် ယူအန်ချင် ရေးသော 'ငါ၏ ယုယမှုများကို
ယူလော့'ဆိုသည့် ကဗျာပင်ဖြစ်သည် ။

နောက်ဆုံး တရုတ်ကဗျာ အဖွဲ့မျိုးမှာ စည်းကမ်းကလနား မရှိဘဲ
စပ်ဆိုသော ကဗျာပင် ဖြစ်သည် ။ ထိုအဖွဲ့အနွဲ့မျိုးတွင် ဝတ္ထုကြောင်းကို
ဖြစ်စေ သို့တည်းမဟုတ် ဒဏ္ဍာရီများကိုဖြစ်စေ၊
၎င်းကဗျာအဖွဲ့အနွဲ့မျိုးဖြင့် စပ်ဆိုခြင်းမပြုရဟု ဆိုသည် ။ ထိုကဗျာ၏
အလုပ်သည် စိတ်ကူး စိတ်သန်း တစ်ခုကို ဖြစ်ပေါ်လာအောင်
လှုံ့ဆော်ဖန်တီးရန် သို့မဟုတ် စာဆို၏ စိတ်ဝေဒနာ ကို ဖော်ကျူးရန်
ဖြစ်သည် ဟု ဆိုသည် ။ ဤကဗျာမျိုးသည် အင်္ဂလိပ်ဂန္ထဝင်တွင် လဲရစ်
(Lyric)ခေါ် ကဗျာမျိုး၊ မြန်မာတွင် ရတု စသည် တို့ နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်
တူသည် ဟု ယူဆမိသည် ။ ထိုကဗျာမျိုး သည် တရုတ်ကဗျာများ တွင်

အရေအတွက် အများ ပြားဆုံး ကဗျာမျိုးဖြစ်၍ လူတန်းစား အားလုံး သိကျူးသည့် ကဗျာမျိုးဖြစ်သည် ။ တစ်ဖန် စိတ်ကူးစိတ်သန်း အမျိုးမျိုးရှိသော စာဆိုတိုင်း ရေးစပ် ကြသည့် ကဗျာမျိုး ဟူ၍ လည်း ဆိုနိုင်လိမ့်မည် ထင်လေသည် ။

ရှေးဟောင်း တရုတ်ဂန္ထဝင်တွင် အထင်ရှားဆုံး တရုတ်ကဗျာ ဆရာများကား လီပိုး (၇၀၅- ၇၆၂)၊ တူဖူ (၇၁၂-၇၇၀)နှင့် ပိုချူအိ (၇၇၂-၈၄၆)တို့ ဖြစ်ကြသည် ။ အခြားစာဆို များ စွာရှိသေး သော်လည်း မထင်ရှားလှ။ ခေတ်သစ် ကဗျာများ တွင် (ခေတ်သစ်ဆိုရာတွင် နိုင်ငံရေးသဘောအရ ပြောင်းလဲသော ခေတ်သစ် မဟုတ်မူ၍ ကဗျာအဖွဲ့အနွဲ့တွင် ပြောင်းလဲသော ခေတ်သစ်ကို ဆိုလို ရင်းဖြစ်သည် ။) တာအိုယူအန်မင်း၊ ယူယူအိဂျင်၊ ချန်နီအန်၊ ချူဆီနှင့် ပါမောက္ခ ယူချီအန်တို့ ဖြစ်ကြသည် ။

လီ ပိုး ၏ ဘဝသည် ခြေသလုံးအိမ်တိုင်သမားဘဝ ဖြစ်လေသည် ။ သူရောက်ခဲ့ရာ ဒေသများ မှ တောတောင်ရေမြေ ဩကာသလောက၏ လှပတင့်တယ်ပုံကို ဖွဲ့ဆိုလေ့ရှိသည် ။ သဘာဝ၏ လှပတင့်တယ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ တောင်စဉ်တို့ သွယ်တန်းလျက် ရှိနေပုံကိုလည်းကောင်း၊ မြစ် များ ခွေဝိုက် စီးဆင်းဟန်ကို လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒရာပင်လယ်တို့ ၏ နက်ရှိုင်းပုံကိုလည်းကောင်း၊ တေးကဗျာဖွဲ့ခဲ့သည် ။ လီပိုးစပ်ဆိုသည့် ကဗျာများ တွင် ထူးခြားချက်တစ်ရပ် ပါရှိသည် ။ ၎င်းကား စိတ်အတွင်းမှ အလိုအလျောက် ယိုစီးလာသည့် ကြည်နူးစိတ်၊ ရောင့်ရဲစိတ် စသည့် ဝေဒနာ တို့ ကို ဖွဲ့ဆိုသည့် စကားလုံးများ ဖြစ်သည် ဟု ဆိုလေသည် ။ သူ၏ ကဗျာများ သည် အပင်တပ်း စပ်ဆို ရသော ကဗျာများ မဟုတ်ဘဲ အလိုအလျောက် ခံစားမိသည့် ဝေဒနာကို ဖွဲ့ဆိုသည့် စကားလုံးတို့ သာ ဖြစ်သည် ။ ဤစကားလုံးများ သည် ပင်

၎င်း၏ ကဗျာများအား အနုပညာသဘောတွင် အယောင် ဆောင်ခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေသည် ဟု ဆိုလေသည်။ ။

သို့ရာတွင် တစ်ခေတ်တည်းပေါ် တူဖူ၏ ကဗျာများမှာ ဂရုတစိုက် စပ်ဆို သီကုံးရသော ကဗျာများ ဖြစ်ကြသောကြောင့် လောကအကြောင်းကို ဖွဲ့ဆိုရာတွင် လည်းကောင်း၊ သဘာဝတ္ထ အခြေအနေကို ဖွဲ့ဆိုရာတွင် လည်းကောင်း၊ ယုတ္တိနှင့် ကင်းသည် ဟု အဆိုရှိလေသည်။ ။ သို့သော် တူဖူသည် ကဗျာကို ကြယ်ပွင့်၊ လ၊ နေ၊ ပန်း၊ ကောင်းကင် စသည့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် သာ မဖွဲ့ ဆိုတော့ဘဲ ပြည်သူပြည်သားတို့ ၏ ဆင်းရဲပင်ပန်းပုံ၊ ညည်းတွားကြပုံ၊ ပိုးကောင် နှံ့ကောင်တို့ ဖျက်ဆီး သောကြောင့် တရုတ်လယ်သမားတို့ အငတ်ဘေးဖြင့် တွေ့ကြုံရပုံ စသည် တို့ ကို ဖွဲ့ဆို သဖြင့် ခေတ်ဦးကပင် ပေါ်နှင့်ခဲ့သော ပြည်သူ ပြည်သား ကဗျာဆရာကြီးဟု ဆိုသင့်လေသည်။ ။

ပိုချူအိသည် ကွန်ဖြူးရှပ်(စ်)၏ အယူဝါဒကို နှစ်သက်သူဖြစ်လေသည်။ ။ ကွန်ဖြူးရှပ်(စ်) သည် တစ်ပါးသူတို့ ၏ အမျက်ဒေါသကို သည်းခံခြင်းဖြင့် အောင်ရာသည် ဟူသော ဝါဒကို ဟောကြားသူဖြစ်သည်။ ။ ထို့ကြောင့် ကွန်ဖြူးရှပ်(စ်)၏ အယူဝါဒအောက်တွင် ကြီးပြင်းခဲ့သော ပိုချူအိ၏ ကဗျာများ တွင် ကွန်ဖြူးရှပ်(စ်)၏ ဩဝါဒများကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ။ သူ၏ ကဗျာများကို အတန်းအစား အမျိုးမျိုးက နှစ်သက်ကြသည် ဟု အဆိုရှိလေသည်။ ။

တရုတ်ကဗျာများ ပြန်ဆိုရေးကို ပြန်၍ ကောက်ယူဦးမည်။ တရုတ်ကဗျာများကို ပြန်ဆို ရာတွင် တွေ့ရှိရသည့် အခက်အခဲကား ၎င်းဒေသန္တရဆိုင်ရာ တွေးခေါ်ယူဆပုံများ ပင်တည်း။ တရုတ်ကဗျာများ တွင် ထွေထွေပြားပြား ခြားနားလျက်ရှိကြသည်။ ။ အချို့ကဗျာတို့ ကား

အတွေး အခေါ်တွင် လှပကြသည် ။ အချို့ကား စကားအစပ်အဟပ်တွင် လှပကြသည် ။

တရုတ်ကဗျာများကို ယေဘုယျသဘောဖြင့် ခြုံကြည့်လျှင် သဘာဝစိတ်ကူးစိတ်သန်း တွင် ကြွယ်ဝသည် ။ တောတောင်ရေမြေတို့ ၏ တင့်တယ်ဟန် ဖွဲ့ဆိုသူများမှာ ပိုချူအိ၊ ချူဆီနှင့် ဝမ်ဝေ တို့ ဖြစ်ကြသည် ။ ၎င်းတို့ ၏ ကဗျာများ သည် စကားလုံး အစပ်အဟပ်တွင် လည်းကောင်း၊ သဘာဝ လှပတင့်တယ်ဟန်ကို ဖွဲ့ဆိုရာတွင် လည်းကောင်း၊ သိလွယ်မြင်လွယ်အောင် ရေးရာတွင် လည်းကောင်း ပြေပြစ်လှသဖြင့် ကဗျာကောင်းဟု ဆိုကြသည် ။ ပိုချူအိရေးသည့် ကဗျာတစ်ပုဒ် တွင်

မြစ်၏ တစ်ဖက်ကမ်း၌

နှင်းမြူတို့ တဝေဝေလွင့်ပါးစဉ်၊

မြစ်၏ တစ်ဖက်ကမ်း၌

လေသည် တစ်မိမိမိအေးမျှ တိုက်ခတ်စဉ်၊

ညဉ့်ယံလုံးပင်.....

မိုးစက်တို့ သည် ပဲ့ပိုင်းတွင် သွန်ချခဲ့သည် တကား

ညဉ့်ယံလုံးပင်.....

လှိုင်းဒဏ်ပိုးတို့ သည် လှေဦးကို လာ၍ ရိုက်ပုတ်ကြသည် တကား၊

လှေထဲတွင် မူ ချင်းချောင်သို့ စုန်ဆင်းမည့်

ဂီလာန ခရီးသည် တစ်ဦး ရှိချေသည် တကား

ဤကဗျာသည် တရုတ်အမျိုးသားတစ်ဦး၏ ပြန်ဆိုချက်ဖြစ်သည် ။

မူရင်း တရုတ်ကဗျာထဲ တွင် မူကား ကဗျာ၏ ရသသည် စကားလုံးများ ဆွဲစပ်ထားပုံ၊ သိလွယ်မြင်လွယ်အောင် ရေးစပ် ထားပုံ စသည့် ကဗျာ၏ သဘောဖြင့် ထင်ရှားပေါ်လွင်လှသည် ဟု ဆိုလေသည် ။ ကဗျာများကို ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းကား 'ဒေါသ' မကင်းဆုံးသော အလုပ်တစ်ခုဖြစ်ချေသည် ။ စကားကြောင်း တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုပြန်လျှင်လည်း ဒေသရင်း သီချင်းများကြောင့် နားလည်နိုင်ခဲ့သည် ။ ဘာသာရပ် တစ်ရပ်သို့ ပြန်ဆိုခြင်းခံရသည့် ခဏ၌ ပင်လျှင် မူလ ကဗျာ၏ သဘောမှ ရွေ့လျောလေတော့ သည် ။

ပါမောက္ခဂိုင်း(လ်)၏ တရုတ်စာပေသမိုင်းတွင် "တရုတ်စာပေတွင် လင်္ကာ၊စကားပြေ နှစ်ထွေ စလုံးသည် လူကျင့်တရားနှင့် ထွေးလုံးရစ်ပတ် ဆက်စပ်ထားသည် "ဟု ဆိုဖူးသည် ။ ထို့ ပြင် ဂိုင်း(လ်)က ဆက်လက်၍ "တရုတ် စာ ပေ ၏ အရည်အသွေးသည် စာပေနှင့် လူကျင့်တရား တို့ တပြေးညီစွာ တည်ရှိခြင်းဖြစ်သည် "ဟု ဆိုခဲ့ဖူးသည် ။

ပါမောက္ခ ဂိုင်း(လ်)၏ စကားသည် ကဗျာထက် စကားပြေများ တွင် ပို၍ မှန်ကန်သည် ကို တွေ့ရသည် ။ တရုတ်ကဗျာစာဆိုတို့ သည် လူကျင့်တရား၊ လူကျင့်တရားနှင့် စပ်ဆိုင်သော အမူ အလေ့များကို သင်ကြားရန်အတွက် တရုတ်ကဗျာတို့ ကို 'ယာဉ်'အဖြစ် အသုံးပြုကြသည် ။ သို့ရာ တွင် ချွင်းချက်အဖြစ် ထားလိုသည် ကား ထိုတရုတ်ကဗျာများ ၌ တစခါတစ်ရံတွင် ကဗျာ တစ်ပုဒ် လုံးသည် တရားစာကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည် ဟု ယူဆမိသည် ။ ဤအခါမျိုးတွင် စာဖတ်သူသည် ကဗျာ ကို ငြီးငွေ့ လာလေတော့သည် ။ ဥပမာဆိုရလျှင် လူချီအန်၏ ကဗျာတစ်ပုဒ်၌

လူခပ်သိမ်းတို့ ရဲရင့်ရန်ကို ငါလိုလား၏ ။

ငါသည် လူတို့ ၏ အနှစ်ကင်းသော စကားလုံးများအား
မယုံကြည်လို။ ။

ပန်းနှစ်ဖက်ပေါ်တွင် တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန်သာ
လိုလား၏ ။ ။

ငါတို့ ၏ အလံကို လွှင့်ထူ၍
လက်ရုံးဆန့်ကာ ဟစ်ကြွေးရင်း
အခက်အခဲများကို တွန်းလှန်ကြပါစို့။ ။

ဤအခါတွင် ငါတို့ ၏ နှလုံးသားများ ထဲ၌
ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုသည် ရှိနိုင်တော့မည်မဟုတ်။ ။

တစ်ဖန် မေတ္တာကို ဖွဲ့နွဲ့သည့် တရုတ်ကဗျာများ လည်း
ရှိနေသေးသည် ။ တရုတ်တို့ ၏ မေတ္တာ အယူအဆသည်
အနောက်တိုင်းသားတို့ ၏ အယူအဆနှင့်လည်း မတူ။ ကျွန်တော်တို့
မြန်မာနှင့်လည်း မတူ တမူ ကွဲပြားလှသည် ။ အနောက်တိုင်းသားတို့
အဖို့ ချစ်မေတ္တာသည် ပျို့နုငယ် ရွယ်စဉ်၊ ပိုးပန်းစဉ်နှင့်
မင်္ဂလာဦးခရီးထွက်စဉ် ကာလအကြောင်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ကြ
သည် ။ ကျွန်တော်တို့ အရပ်တွင် ချစ်မေတ္တာသည် အိမ်ထောင်ကျပြီးစ
အခါ၌ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သည် ။ တရုတ်လူမျိုးတို့ တွင် ကား
ချစ်မေတ္တာသည် သက်ရွယ်အိုးမင်းရှိခါမှ အထွတ်အထိပ် သို့
ရောက်သည် ဟု ဆိုလေသည် ။ ချစ်သူ ကြင်နာသူတို့ သည်
တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မိတ်ဆွေ ရင်းချာ သဖွယ် ကူညီခဲ့ကြပြီးနောက်မှ

ချစ်မေတ္တာသည် အဟု နံပြင်းစွာဖြင့် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သည် ဟု ဆိုလေသည် ။ ထို့ကြောင့် အနောက်တိုင်းသား ကဗျာစာဆိုတို့ ကို ပြင်းပြ ထက်သန်သော ချစ်သူဟု ခေါ်သင့်သည် ။ သို့ဖြစ်လျှင် တရုတ်တိုင်းသား ကဗျာစာဆိုတို့ ကို လည်း ချစ်ခင်ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေဟူ၍ ခေါ်နိုင်လေသည် ။ ထိုသို့ ချစ်မေတ္တာနှင့် စပ်ဆိုင်သော သဘော တွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကွဲပြားခြားနားကြခြင်းသည် တိုင်း ပြည် ၏ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် ထုံးစံ ဓလေ့တို့ ကြောင့် ကွဲပြားလာသည် ဟု ဆိုသင့်လေသည် ။

တူ ဖူ ၏ 'အနားယူသွားပြီဖြစ်သော ချစ်ဆွေ ဝေသို့' ဆိုသည့် ကဗျာတွင်

'မိုးသောက်ကြယ်နှင့်

ညဉ့်ဦးယံ ကြယ်များကဲ့သို့ပင်၊

ငါတို့ ချစ်ဆွေနှစ်ဦး တွေ့ရန်သည်

ခက်ခဲလှသည် တကား'

ဟု သေဆုံးသွားသော ချစ်ဇနီးအား မိတ်ဆွေဟူသော နာမ်စားဖြင့် သုံးစွဲခဲ့သည် ။

တရုတ်ဂန္ထဝင်တွင် တန်မင်းဆက်၌ အကောင်းဆုံးသော ကဗျာများ နှင့် ပန်းချီများ ပေါ်ထွက် ခဲ့သည် ဟု အဆိုရှိသည် ။ သို့ရာတွင် ဟန်မင်းဆက်ခေတ်တွင် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သော တရုတ် ကဗျာများ သည် အများအားဖြင့် ဝမ်းနည်းကြေကွဲဖွယ်ရများကို စပ်ဆိုသည် သာ များ လေသည် ။ ထိုခေတ်က တရုတ်ကဗျာများ သည် လောကသားတို့ ချစ်ခင်စိတ်၊ ကြင်နာစိတ်ရှိပုံ၊ လောကတွင် ချစ်သူတို့ တွေ့ကြဆုံကြပုံတို့

ကို မရေးဘဲ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး စိတ်နာကြပုံ၊ မုန်းထားကြပုံ၊ ကွဲကွာ
ကြပုံကိုသာ ရေးလေ့ရှိသည်။ ။

'မယင်းတောင်တန်း' အမည်ရှိ ကဗျာတွင် ကဗျာဆရာသည်
သူ့ချစ်သူကို မြက်ပင်နှင့် နှိုင်းသည် ။ မြက်ပင်သည်
တစ်ခါခြောက်သွေ့ခဲ့သော်လည်း နွေဦးပေါက်တွင် စိုပြည်လာခဲ့သလို
လူ လောကမှ ကြဉ်ခွာ၍ သွားသော ချစ်သူသည် တစ်နေ့တွင်
ပြန်လာပါဦးမည်လား ဟူသော သံသယ ဖြင့် စောင့်မျှော်နေသည့်
ကဗျာဆရာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။ ။

'ချစ်ဆွေ ငါသည် တောင်အောက်သို့ ငုံ့ကြည့်ကာ၊

သင့်အား စောင့်မြှော်မိသည် ကား။ ။

မှောင်တရီရောက်၍ ငါ၏ သက်ငယ်တံခါးချပ်ကို

ပိတ် လိုက်လေပြီ၊

နွေဦးပေါက်ရာသီတွင် မြက်တို့ ဝေဝေစည်စည်ရှိကြ

ပြန်ဦးတော့မည်။ ။

သို့တမူလည်း မိတ်ဆွေများ ၏ ဧကရီဖြစ်သော

ငါ့ချစ်သူသည် ဝေစည်လာပါဦးမည်လော'

ထို့ပြင် ယွန်ချင်၏ ကဗျာတစ်ပုဒ်တွင် လည်း
တန်မင်းဆက်ခေတ်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော တရုတ်ကဗျာ၏ သဘောကို
တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ။ တန်မင်းဆက်တွင် ပေါ်ပေါက်သော ကဗျာတို့ သည်
တွေ့ကြဆုံကြပုံကိုမပြ။ ကွဲကွာကြပုံ အလွမ်းဇာတ်စုံကိုသာပြသည် ဟု
အထက်က ဆိုခဲ့ပြီ။ ။

ယွ န် ချ င် ၏ ကဗျာတွင် စာဆို၏ ချစ်သူသည်
အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့် လက်ထပ် သွားသောကြောင့်
လွမ်းပင်လယ်ဝေလျက်ရှိသော စာဆို၏ စိတ်နေကို ဖော်ပြသည် ။
ဤသဘော သည် ဘာမျှ မထူးဆန်း။ ရိုးမယ်ဖွဲ့၍ ဆိုလောက်သည့်
အရာမဟုတ်။ ဆိုလိုသည် ကား တန်မင်း ဆက် တရုတ်ကဗျာများ ၏
ဖွဲ့နွဲ့ရင်း အကြောင်းခံဖြစ်သော အလွမ်းဓာတ်ခံသာဖြစ်လေသည် ။

သင်သည် ချီယန်နှင့် လက်ထပ်ပြီးသည့်နောက်တွင်

အရာအားလုံးတို့ သည် ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်

ဖြစ်ခဲ့သည် တကား.....။

ငါ့အား စိမ်းစိမ်းကြည့်ရင်း

သင်သည် အခြားရတနသိုက်ကို

ရှာခဲ့သည် တကား.....။

ငါ့အား အရက်ဖြင့် မွေ့လျော်စေလို၍

သင့်ကို နှစ်သက်မိ၏ တကား.....။

တစ်ခါက ငါတို့ နှစ်ဦး၏ ခြေရင်းတွင်

ကြွေရွက်တို့ ခင်ခဲ့သည် တကား.....။

တစ်ခါက ငါတို့ နှစ်ဦးသည်

မိုးမခကိုင်းများကို

မော်ကြည့်ခဲ့သည် တကား.....။

ယခုမူ ငါသည် အစာကို မစား၊

သေခြင်းတရားတွင် သာ

မွေ့သည် တကား.....။

ညအိပ်ပျော်စဉ်တွင်

ငါ့အသက်ကို ရှည်စေ တိုစေနိုင်သည့်

သင့် မျက်ခုံး မျက်မှောင် အတွန့်ကို

မြင်မက်၍ လန့်နိုးခဲ့သည် တကား။

ဤကား တန်မင်းဆက်တွင် ပေါ်ခဲ့သော ကဗျာ၊ အမျိုးအစားတို့ ၏ ဥပမာပင်ဖြစ်သည် ။ ဤကဗျာများ ၏ ထူးခြားချက်ကား ထိုခေတ်က တရုတ်စာဆိုတို့ ၏ ကဗျာကို ယာဉ်အဖြစ် အသုံးချပုံ ပင် ဖြစ်သည် ။ ကျွန်တော်တို့ ဂန္ထဝင်တွင် နတ်ရှင်နောင်၊ နပဒေးတို့ သည် ဘုရားတိုင် ရတုဖြင့် အချစ်ကို ဖွဲ့သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ကျေးစေရတုဖြင့် ပေဖူးလွှာ ဆက်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ တရုတ်ဂန္ထဝင်တွင် တန်မင်းဆက် စာဆိုတို့ သည် ကဗျာကို အလွမ်းဇာတ်ခုံတွင် ဇာတ် နှော့၍ ပြော ပြသည့် ငိုချင်းကဲ့သို့ အသုံးပြုသည် ကို တွေ့နိုင်လေသည် ။

ထိုမှ တစ်ပါး တရုတ်စာဆိုတို့ သည် ရေမြေ တောတောင်တို့ ၏ တင့်တယ်ပုံကို လည်း ဖွဲ့ဆို လေ့ရှိသည် ။ တရုတ်တို့ သည် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာဂန္ထဝင်တွင် ကျော်ဇောသည့် ရှင်ဥတ္တမကျော်၊ ရှင်အုန်းညို တို့ ကဲ့သို့ သဘာဝကို မက်မောဟန်ရှိသည် ။ တာအိုယူမင်၏ 'ထင်ရှားလျက်ရှိသော ဂေဟ' အမည်ရှိသော ကဗျာတွင် စိတ်အာရုံ ထွေပြားစရာ၊ သမာဓိ ပျက်ပြယ်စရာတွေ များ ပြား လှသော မြို့ကြီးပြကြီးကို ဖဲကြည်က ရိပ်ငြိမ်ချမ်းမြေ့သော တောတောင်

တစ်ဝိုက်တွင် နေလို ဟန်ကို ဖွဲ့ဆိုလေသည်။ ။ မြန်မာဂန္ထဝင်၌ စာဆိုများ နှင့် ကွာသည့် အချက်က တောတောင်တွင် မွေ့ သည့်ဆန္ဒကို ဖော်ထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ။ ရှင်ဥတ္တမကျော်၊ ရှင်အုန်းညို၊ အစရှိသော ကဗျာပါရဂူ တို့ သည် တော၏ သာမန် တင့်တယ်ဟန်ကို ဖွဲ့ကြ သည်။ ။ တရုတ်စာဆိုတို့ ကား တော၏ သာမန် တင့်တယ်ဟန်ကိုသာ မဟုတ်၊ ထိုသာယာချမ်းမြေ့ဖွယ် တောတွင် ပျော်မွေ့လိုသည့် ဆန္ဒများကို ပါ ဖော်ပြတတ်သည်။ ။ မြန်မာတွင် အလားတူ ကဗျာမျိုးများ ရေးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မှာ လှိုင်ထိပ် ခေါင်တင်၊ ဦးပုည အချုပ်တန်း ဆရာဖေတို့ ဖြစ်သည် ဟု နှိုင်းယှဉ်သင့်လေသည်။ ။

တာအိုယူမင်၏ ကဗျာတွင် တောတောင်တစ်ခု ပျော်မွေ့လိုကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့ဆို လေသည် ကို တွေ့နိုင်လေသည်။ ။

‘နှစ်ပေါင်းများ စွာကပင်၊

ငါသည် ဤနေရာကို

လာလိုစိတ်ဖြင့်

တမ်းတခဲ့မိသည် တကား....။

ယခုမူ ငါ၏ ဂေဟာကို

ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ပြီ.....

ငါ၏ တဲငယ်သည် ၊

ငယ်စေဦးတော၊

အိမ်နှင့် ဖျာရှိလျှင် လုံလောက်ပြီ’

ဟူ၍ တောတောင်တွင် ပျော်မွေ့လိုသည့် ဆန္ဒကို ရေးသားခဲ့သည်။ ။

လရောင်ဖြင့် ဝေဖြာ သော ညတွင် လူတို့ ၏ ပီတိဖြစ်ပေါ်လာပုံနှင့်
'လ'သည် တရုတ်ကဗျာများ တွင် မပါမပြီးသည့် တန်ဆာဆင်မှုပင်
ဖြစ်သည် ။ ကျွန်တော်တို့ နန်းတွင်းစာဆိုတို့ တွင် ခြင်္သေ့ရုပ်ခံ၊
လေသွန်ပြတင်း၊ ကျေး၊ လမင်း၊ နက္ခတ်၊ နန်းဆောင်ပျံ၊ ပန်း စသည်
တန်ဆာတို့ ပါသကဲ့သို့ပင် တရုတ်ကဗျာများ တွင် လည်း 'လ'ကို
ထည့်သွင်း စာဆိုလေ့ရှိသည် ။

'ဒဏ်ရာရသော စစ်သားသည်

သက်ပြင်းကို ရှိုက်စဉ်၊

နေဝင်၍ လထွက်ခဲ့သည် တကား။

သောကကင်းသူတို့ အဖို့ ၊

ဤလ သည် ကြည်နူးစရာ၊

ငါမူကား ဤလို လရောင်ဖြာသော ညတွင်

ဒဏ်ရာရခဲ့သည် တကား၊

လ ဝင်တော့မည်.....၊

ငါ၏ အရိုးအဆစ်တို့ ကိုက်ခဲလှပြီ။

အမိတိုင်းပြည်သည်

အန္တရာယ်၏ နှုတ်ခမ်းတွင် ၊

ဤမြတ်သော စစ်ပွဲတွင်

တိုက်ရသောကြောင့် ကံကောင်းပါ၏ ။

ယမန်နှစ်က ငါသည် လပွဲတော်တွင်

ပါဝင်ခဲ့သော်လည်း ၊

ယခုမူ မပါဝင်နိုင်ပြီတကား.....'

ကဗျာတွင် သေလုမြေပါး ဒဏ်ရာရသော စစ်သားသည် လကိုကြည့်၍ အတိတ်က အဖြစ် ဟောင်းကို တစေ့စေ့အက်မေ့ဟန်၊ လ ကို ကြည့်၍ တိုင်းပြည်အန္တရာယ်ကို တွေးတောဟန်တို့ တွေ့မြင်နိုင်ပေရာ ရှေးဟောင်း တရုတ်ကဗျာသဘောကို ခြုံ၍ ကြည့်လျှင် သဘာဝကို ဖွဲ့သော ကဗျာများ မေတ္တာကို ဖွဲ့သော ကဗျာများ ၊ လွမ်းစိတ်ဆွေးစိတ်ကို ဖွဲ့သော ကဗျာများ စသဖြင့် သုံးမျိုးတွေ့နိုင်ပေသည် ။ ထိုခေတ်က တရုတ်လူမျိုး၏ စိတ်နေကို ဤကဗျာများ တွင် တွေ့မြင် နိုင်၍ ဤကဗျာများ သည် တရုတ်ပြည်၏ ခေတ်ဟောင်းကို ငဲ့စောင်း၍ ကြည့်တိုင်း မှန်ပမာ ထင်ဟပ်၍ ပြပေရာ၊ ယခုခေတ်သဘောနှင့် ကြည့်လျှင် အပေါ်ယံအားဖြင့် ဟောင်းနွမ်းလှသည် ဟု ဆိုကြမည် ဖြစ်သော်လည်း ကဗျာသည် စာဆို၏ ခံစားမှုဝေဒနာနှင့် မျက်မှောက်တွင် တွေ့မြင် သည် တို့ ကို စုပေါင်း၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပေရာကား။ ပဒေသရာဇ်တို့ ၏ အမွေအနှစ် ဖြစ်သည် ဟု မဆို ထိုက် မဆိုနိုင်ပါပြီတည်း။

>

ရှုမဝ၊ အတွဲ (၇)၊ အမှတ် (၇၃) ၁၉၅၃

* * *